

MØTEINNKALLING

Utvalg: PLANUTVALG
Møtested: Møterom, servicebygget
Møtedato: 16.10.2018   **Tid:** 12.00

Eventuelt forfall meldes til tlf 77 17 66 10.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

TILLEGGSSAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode
	Tittel	
38/18	10/429	N02
HØRING - NY SONESTRUKTUR FOR BUSS I TROMS		

Tennevoll,

HØRING - NY SONESTRUKTUR FOR BUSS I TROMS

Saksbehandler: Albert Pedersen
Arkivsaksnr.: 10/429

Arkiv: N02

Saksnr.: Utvalg
38/18 Planutvalg

Møtedato
16.10.2018

Sakens dokumenter:

Høring- ny sonestruktur for buss i Troms

Sakens fakta:

Saken legges fram for diskusjon

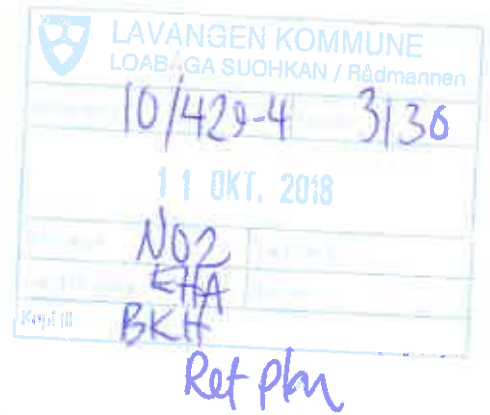
Rådmannens vurderinger:

12.10.2018

Erling Hanssen
rådmann

Albert Pedersen
teknisk sjef

innstilling:

Kommuner i Troms

Vår ref.:
18/7000-2
Løpenr.:
70306/18

Saksbehandler:
Jonny Berg
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 62

Arkiv:
205N11 SAKSARKIV
Deres ref.:

Date:
10.10.2018

HØRING - NY SONESTRUKTUR FOR BUSS I TROMS

Sammendrag:

- Troms fylkeskommune ønsker å forenkle prissystemet på buss ved å redusere antall takstsoner fra 234 til 12.
- Målet er å gjøre kollektivtilbudet mer attraktivt og forenkle pris- og betalingssystemer.
- Sonegrensene skal følge kommunegrensene, men noen kommuner er i samme sone.
- Det er lagt til grunn at inntektsnivået på buss skal opprettholdes. Det betyr at noen får dyrere billetter, men mange får billigere reiser.
- Fakturering av skoleskyss fra kommuner endres fra sonebasert til en indeksregulert pris pr. km. Målet er at utgiftene for den enkelte kommune skal være omtrent som før.

Se vedlagte notat med nærmere beskrivelse av omleggingen.

Saken skal opp i Fylkestinget i desember 2018 og høringsfristen settes til

mandag 5. november 2019.

Innspill sendes til postmottak@tromsfylke.no og merkes «Ny sonestruktur buss».
Send gjerne kopi til jonny.berg@tromsfylke.no

Med vennlig hilsen

Bjørn H. Kavli
Samferdselssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

NOTAT

FORSLAG TIL NY SONESTRUKTUR FOR BUSS I TROMS FRA MAI 2019

Troms fylkeskommune har de siste årene hatt stor fokus på forenkling og produktutvikling i kollektivtrafikken. Nå er det på tide å forenkle prissystemet for buss, som i dag har ca. 234 takstsoner. Dette er vanskelig å orientere seg i for kundene og det er komplisert å lage enkle salgsløsninger, som f.eks. mobillett. Over 90 % av reisene er 4 soner eller kortere, men det er likevel en betydelig trafikk på det regionale bussnettet.

Hensikten med omleggingen er i hovedsak:

- Stimulere til økt bruk av buss
- Forenkling av prissystem og dermed gjøre reisen mer tilgjengelig for passasjerene
- Legge til rette for enklere bruk av mobillett i hele fylket
- Redusere tidsbruk på billettering i buss
- Få samme prissystem på buss over hele fylket
- Redusere omfang av kontanter om bord i bussene
- Følge trendene for billettering nasjonalt
- Opprettholde inntektsnivå på buss

Antall soner og soneinndeling

Vi anbefaler å gå fra 234 til 12 soner for buss i Troms fylke.

Det har vært viktig å definere et sonesystem som er enkelt å forstå. Derfor er kommunegrenser en egnet måte å dele dette inn. For de aller fleste vil den viktigste endringen være at man kan reise lenger i sone 1, sammenlignet med tidligere. Det har ikke vært et mål å dele inn soner i like store regioner (arealstørrelse) eller antall innbyggere, men bygger mere på reisemønster og hvilke kommuner som naturlig hører sammen. Det er særlig tatt hensyn til kommuner/regioner som har et felles arbeidsmarkedsområde.

Likevel er det et overordnet prinsipp at det totale inntektsnivået må opprettholdes. Derfor er sonene langs f.eks. det regionale busslinjenettet satt med hensyn til det. Troms har regionale busser over lange distanser i sitt linjenett, som f.eks. Tromsø – Narvik og Tromsø – Alta. I en del fylker med flere innbyggere er dette kommersielle tilbud. Det er en del av årsaken til at vi ikke foreslår færre enn 10 soner.

Flere andre fylker har gjort en tilsvarende soneforenkling: Oslo, Akershus, Agderfylkene, Rogaland, Trøndelag, Hordaland m.fl. Erfaringene herfra er i stor grad positive.

Fylke	Areal km ²	Innb. Pr. km ²	Soner fylke	Soner pr 1000 km ²
Akershus	4 918	103,5	5	1,02
Oslo	454	1208,4	1	2,20
Vest-Agder	7 276	22,5	15	2,06
Rogaland	9 378	43,1	5	0,53
Hordaland	15 460	29,5	7	0,45
Trøndelag	41 260	20,6	13	0,32
Østfold	4 182	62,8	16	3,83
Buskerud	14 910	16,6	20	1,34
Vestfold	2 224	100,6	27	12,14
Troms (forslag 12 soner)	25 877	6	12	0,46

Forslag til nye soner:

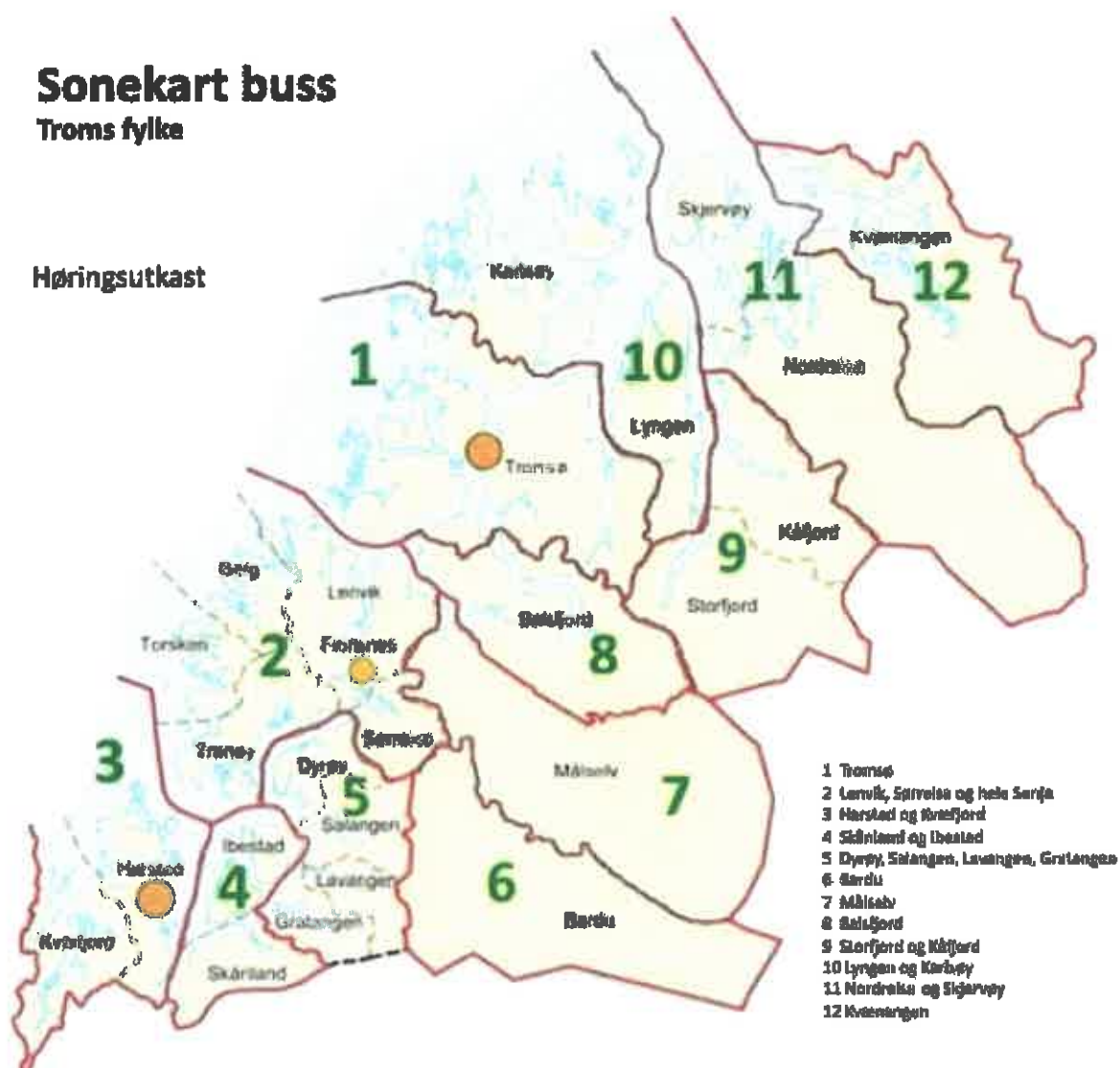
Sone	Kommuner
1	Tromsø
2	Lenvik, Tranøy, Torsken, Berg, Sørreisa
3	Harstad, Kvæfjord
4	Skånland, Ibestad (samt Tjeldsund fra 01.01.2020)
5	Gratangen, Lavangen, Salangen, Dyrøy
6	Bardu
7	Målselv
8	Balsfjord
9	Storfjord og Kåfjord
10	Lyngen og Karlsøy*
11	Nordreisa og Skjervøy
12	Kvænangen

*Lyngen og Karlsøy har ikke reiser med buss på tvers av kommunegrenser, men er satt sammen for å holde soneantallet lavest mulig.

Sonekart buss

Troms fylke

Høringsutkast

Inntekter

Fylkesrådet vil gjøre vedtak om priser i en egen takstsak for kollektivtransport, men dette ligger til grunn for forslaget om ny sonestruktur:

- Felles billettpris for alle i sone 1 – uavhengig av hvor i fylket man kjøper billetten.
- Samme pris for alle forhåndskjøp – dvs. med mobillett, reise penger og billettautomat
- Det er dyrere å betale med kontanter/bankkort på bussen enn med mobillett/Tromskortet/automat. Differansen er 20 %, avrundet oppover til hele 10 kr.
- Prisene for forhåndskjøpt enkeltbillett økes fra 31,20 til 35 kr. for voksen i sone 1. Prisen for barn går ned fra kr. 19,- til kr. 18,-. Priser sone 2-6 følger omtrent dagens nivå i snitt.
- Maksimalpris for enkeltbillett ved 6 soner på reiser internt i fylket.
- Prisene for periodebillett 30 dager har hatt liten prisjustering de siste årene og økes med ca. 40 kr. i sone 1 og tilsvarende for lengere reiser. Maksimalpris slår inn ved 3 soner.
- Kampanjeprisen for periodebillett 30 dager vil bli gradvis nedtrappet.

Det foreslås å øke prisene fra 2018 til 2019 med ca. 10 % på enkeltbilletter og ca. 5,5 % på periodebilletter.

Når sonene blir større over hele fylket, blir flere reiser innenfor 1 sone. Med det får mange billigere reiser, men noe av inntektstapet må kompenseres ved at prisen økes litt. På den andre siden kan alle reise lenger og får oftere overgang innenfor 1 sone. For de som i dag reiser 2-4 soner, vil reisen bli billigere for stort sett alle. Det er ikke ideelt å øke prisene, men en slik omlegging er ikke gratis. Vi vil ta inn annen finansiering for å dekke noe av inntektstapet og prisnivået i Troms vil fortsatt være blant de laveste i landet. Skal man unngå større prisøkning i sone 1, må man kompensere med økte driftstilskudd for tapte billettinntekter.

Det er et mål med denne soneomleggingen at inntektsnivået skal tilnærmet det samme i fremtiden. Det betyr at de lange reisene i gjennomsnitt må prises omtrent som i dag.

Det vil være dyrere å kjøpe billetten om bord med kontanter og bankkort enn med mobillett/Tromskortet. Forskjellen er ca. 20 % avrundet til nærmeste 10 kroner. Dette er også i tråd med det andre fylker har gjort.

Det er ikke til å unngå at noen vil kunne få dyrere bussreise enn i dag, men veldig mange vil også få billigere billetter. Erfaringene fra andre fylker er at passasjerene setter pris på denne forenklingen. Endringer i forutsetninger og innhold vil kunne endre inntektsgrunnlaget i ny sonestruktur.

Forslag priser enkeltbillett

	Voksen		BarnUng, Honnør Milltær	Ung voksen	Hund – sykkel - spark
	Mobillett, Tromskortet Automat	Ombord		Mobillett eller Tromskortet	
Soner			50 %	40 % fra sone 2	50 % - maks. kr. 60,-
1	35	50	18	35	18
2	70	90	35	42	35
3	140	180	70	84	60
4	200	250	100	120	60
5	260	330	130	156	60
6-12	320	400	160	192	60

Betalt kontant er prisen for voksen ca. 20 % høyere. Det vurderes kontantpris for barn/honnør, slik det er i Tromsø i dag. Hund er gratis på bybuss i Tromsø og Harstad. Maksimalpris internt i Troms fylke er 6 soner. Reiser til nabofylker koster litt mer, maksimalt kr. 500,- (kr. 400,- betalt med mobillett/Tromskortet).

Forslag billettpriser buss, inkl. 12 % mva.*Voksen 30 - 66 år*

Soner	Enkeltbillett		24 timer	7 dager	30 dager	90 dager
	<i>Mobillett Reisepenger Forhåndskjøp</i>	<i>Ombord Kontant Bankkort</i>				
1	35	50	110	250	740	1850
2	70	90		350	1260	3150
3	140	180		420	2000	5000
4	200	250		600	2000	5000
5	260	330		780	2000	5000
6-12	320	400		960	2000	5000

Periodebillett 30 dager, inkl. 12 % mva.

Soner	Voksen	BarnUng	Honnør	Ung voksen
	30-66 år	4-19 år	66-	20-29 år
	Full pris	55 %	50 %	40 %
1	740	340	370	450
2	1260	570	630	760
3-12	2000	660	1000	1200

Ungdom TOTAL (16-19 år): Kr. 660,-

PRISER I ANDRE FYLKER*Sone 1 voksen - pr. 01.10.18*

	Enkeltbillett (reisepenger/mobillett)	Periodebillett 30 dg
Oslo og Akershus	35	736
Vest-Agder	30	750
Rogaland	35	720
Hordaland	37	810
Trøndelag	37	760
Østfold	28	700
Buskerud	35	830
Nordland *	34,40	720
Finnmark *	25 (i byene, ellers 52,-)	694
Troms (i dag)	31,20	700
Troms (forslag)	35	740

*Har ikke gjennomført sonereduksjon

Inntektseffekter

Soneendringene og de prisendringer som foreslås er beregnet til å gi en mindreinntekt på ca. 3 mill. kr. for 2018, men dette har usikkerhet mht. de endelige effektene av omleggingen. I utgangspunktet er det ønskelig at ny sonestruktur gir et inntektsnivå omtrent på nivå med tidligere. Når man gjør så mange og noen store endringer samtidig er det ikke mulig å fastslå konsekvensene nøyaktig. Vi vil evaluere virkningene av disse endringene og eventuelt justere tiltakene eller graden av dem.

Fakturering av skoleskyss

Når sonesystemet på buss endres, vil faktureringsgrunnlaget for kommunenes kjøp av skoleskyss påvirkes. For at inntektsnivået skal opprettholdes og faktureringen skal være forutsigbar, foreslås det å fakturere etter en annen modell. Vi har i hovedsak to aktuelle modeller:

- a) Fast pris pr. elev for hele fylket, uavhengig av lengde på skoleveien
- b) Pris pr. km. pr. elev i hele fylket

Likevel slik at minstepris pr. elev er minstetakst for barn. kr. 18,- hver vei.

Det er mest rettferdig at kilometersatsen er lik for hele fylket, men kommuner kan gjennom skolestruktur påvirke reiselengden for elevene.

Fylkeskommunen anbefaler alternativ b).

Vi vil ta utgangspunkt i det fakturerte grunnlaget for siste skoleår og ut fra det beregnes en km.-sats for fylket. Kilometersatsen indeksjusteres fra år til år.

For hver nye elev legges det reelle antall km. fra hjem til skole til grunn, basert på bestilling for 190 dager. Kommunen vil fortsatt få et fakturagrunnlag med utregning av beløpet.

Eksempel:

Hvis kommunens utgifter for 2018/19 er kr. 500.000,- til skoleskyss og alle elevene har til sammen kjørt 100.000 km. Da er km.-satsen 5 kroner.

For alle de nye elevene skal da kommunen betale kr. 5,- pr. bestilt km. + indeksjustering.

Veien videre

Det legges opp til en evaluering av ordningene etter ca. 1 års tid.

Dersom Troms og Finnmark fylkeskommuner slås sammen, er det naturlig å se på en sonemessig integrasjon mellom de to fylkene.

Vedlegg: Priseksempler ny soneinndeling

Enkeltbillett voksen, betalt med mobillett/Tromskortet. Betalt kontant ca. 20 % høyere pris. Gjelder reiser på samme dag.

Fra	Til	Soner GML	Pris GML	Soner NY	Pris NY	Differanse
Tromsø	Nordkjosbotn	7	116	2	70	-46
Tromsø	Bardufoss	12	188	3	140	-48
Tromsø	Finnsnes	14	216	4	200	-16
Tromsø	Sjøvegan	16	244	5	260	+14
Tromsø	Breivikeidet	5	88	1	35	-53
Tromsø	Lyngseidet	7	116	2	70	-46
Tromsø	Skibotn	10	156	3	140	-16
Tromsø	Birtavarre	9	144	3	140	-4
Tromsø	Løkvoll	10	156	3	140	-16
Tromsø	Olderdalen	8	128	3	140	+12
Tromsø	Skjervøy	14	216	4	200	-16
Tromsø	Storslett	12	188	4	200	+12
Tromsø	Harstad	27	300	7	320	+20
Tromsø	Narvik	21	395	6	320	-75
Tromsø	Alta	27	400	7	360	-50
Narvik	Alta	40	400		400	-
Tromsø	Bodø		400		400	-
Finnsnes	Buktamo	4	72	2	70	-2
Finnsnes	Husøy	5	88	1	35	-53
Finnsnes	Skrolsvik	6	104	1	35	-69
Finnsnes	Gryllefjord	5	88	1	35	-53
Harstad	Narvik	11	172	3	140	-32
Harstad	Bjerkvik	9	144	3	140	-4
Harstad	Grøtavær	3	60	1	35	-25
Harstad	Bjarkøy	4	72	1	35	-37
Harstad	Sjøvegan	6	104	3	140	+36
Harstad	Fossbakken	8	132	3	140	+8
Harstad	Hamnvik	3	56	2	70	+14
Harstad	Evenskjer	4	72	2	70	-2
Harstad	Borkenes	2	44	1	35	-9
Harstad	Aun	2	44	1	35	-9
Tromsø	Ramfjord	3	60	1	35	-25
Tromsø	Brensholmen	6	104	1	35	-69
Tromsø	Oldervik	5	88	1	35	-53
Tromsø	Tønsvik	2	44	1	35	-9
Tromsø	Hansnes	7	116	2	70	-46
Tromsø	Vannvåg	9	144	2	70	-74
Lyngseidet	Nordkjosbotn	6	104	3	140	+36
Lyngseidet	Olderdalen	2	44	2	70	+26

Vedtatt om priser gjøres i egen takstsak av fylkesrådet.
Med forbehold om feil.